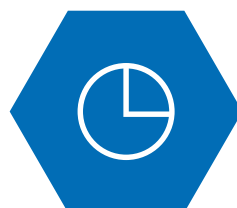

U januaru se 14,2% anketiranih firmi izjasnilo da im proizvodna aktivnost raste, uz 19,7% firmi kojima je aktivnost u padu – ovaj rezultat u skladu je sa očekivanjem, sezonski uslovljenim, padom aktivnosti

Prosečno korišćenje proizvodnih kapaciteta u januaru veće je u odnosu na uporedivi januar 2016. godine za 2%. Gledajući samo privatni sektor, prosečno korišćenje kapaciteta veće je za 7,5% u odnosu na januar prošle godine.

Indikatori tromesečne očekivane prodaje na domaćem i stranom tržištu zabeležili su pad u odnosu na decembar. U odnosu na uporedivi januar prošle godine, indikator očekivane prodaje na domaćem tržištu zabeležio je veću, a indikator strane prodaje istu vrednost.

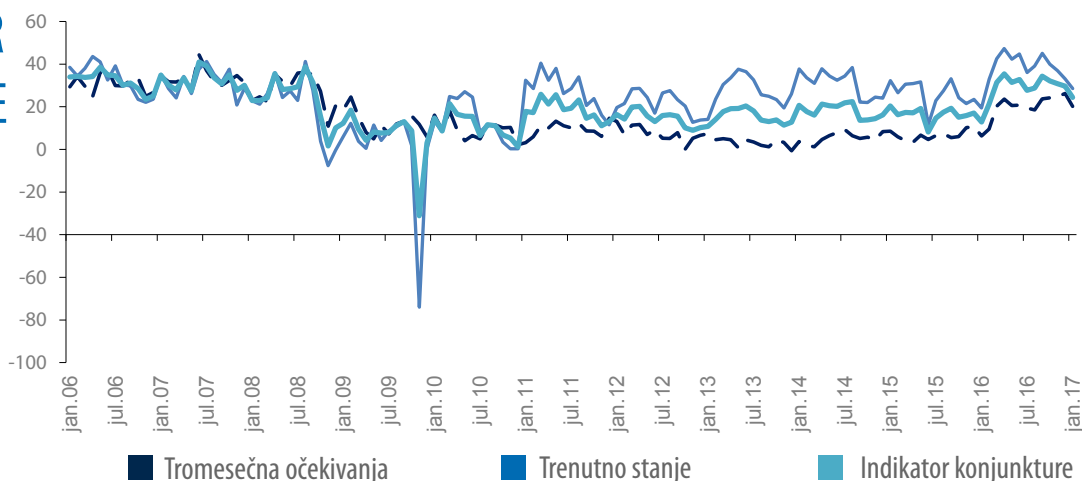
Na pitanje kakvi su proizvodni kapaciteti u odnosu na ugovorenu prodaju, 16,4% firmi se izjasnilo da su preveliki, dok je 3,3% firmi istaklo da su premali, što je poboljšanje u odnosu na uporedivi januar prošle godine (tada je 20% firmi istaklo je da ima prevelike kapacitete).

Iako je u januaru određeni procenat firmi smanjio broj zaposlenih, tromesečna očekivanja po pitanju novog zapošljavanja i dalje su pozitivna – 10,4% anketiranih velikih firmi planira da poveća broj radnika u naredna tri meseca, uz 3,3% onih koje planiraju smanjenje. Januarski pad zaposlenosti u odnosu na decembar, delom je posledica sezonskog efekta.

Uprkos pogoršanju, tromesečna očekivanja po pitanju novog zapošljavanja i dalje su pozitivna – 10,4% anketiranih velikih firmi planira da poveća broj zaposlenih u naredna tri meseca, uz 3,3% onih koje planiraju smanjenje

Na osnovu odgovora iz mesečne Ankete o konjunkturi u domaćoj industriji, koja se sprovodi od sredine 1994. godine, urađen je set indikatora postojećeg stanja i tromesečnih očekivanja. Svi indikatori dobijeni su tako što je procenat odgovora koji označavaju rast ili pozitivnu promenu oduzet od procenta odgovora koji označavaju pad ili negativnu promenu. Na primer, ako se 30% firmi izjasnilo da im proizvodnja raste, a 10% da im proizvodnja pada, indikator će imati vrednost od 20. Procenat firmi koji se izjasnio da je stanje nepromenjeno (u ovom primeru 60%) se ne uzima u obzir. Anketa se sprovodi na reprezentativnom uzorku privatnih i državnih kompanija.

OPŠTI INDIKATOR POSLOVNE KLIME (2006 - 2017.)

*Opšti indikator dobijen je kao prosečna vrednost indikatora trenutnog položaja kompanija i tromesečnih očekivanja

Opšti indikator poslovne klime u januaru je zabeležio nižu vrednost u odnosu na decembar za 5,3pp, kao rezultat lošijih tromesečnih očekivanja i nižih ocena o trenutnom položaju kompanija. U odnosu na uporedivi januar prošle godine, indikator je zabeležio veću vrednost za 11,5pp, što ukazuje na i dalje jaču konjunkturu u odnosu na prošlu godinu.

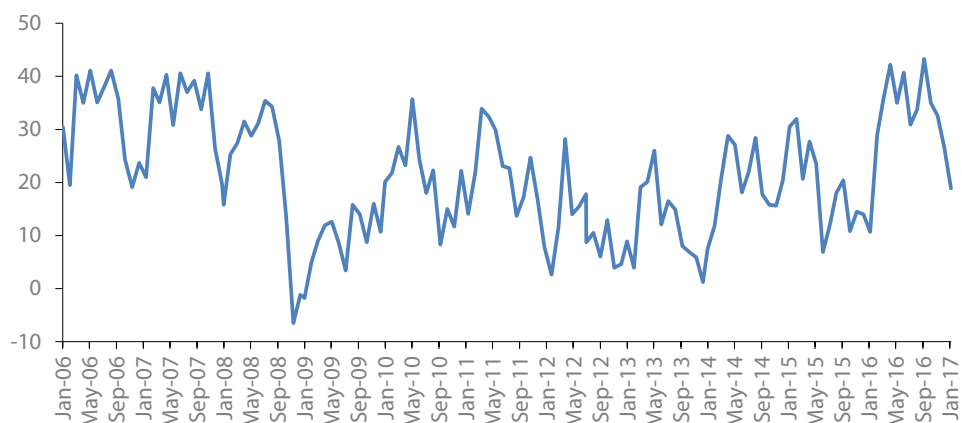
Nivo korišćenja proizvodnih kapaciteta, gledano na zajedničkom uzorku privatnih i državnih kompanija, u januaru je iznosio 72,9% i bio je niži u odnosu na decembar za 1,4pp. U odnosu na uporedivi januar 2016. godine prosečno korišćenje proizvodnih kapaciteta veće je za 1,5pp. Nivo korišćenja proizvodnih kapaciteta u privatnom sektoru u januaru je iznosio 69%, čime je ostvaren veći nivo u odnosu na uporedivi januar 2016. godine za 5pp.

U januaru se 14,2% anketiranih firmi izjasnilo da im proizvodna aktivnost raste, uz 19,7% kompanija kojima je proizvodna aktivnost u padu. U uporedivom januaru 2016. godine zabeležen je sličan pad proizvodne aktivnosti, pod uticajem sezonskog efekta (tada se 14,4% anketiranih firmi izjasnilo da im proizvodna aktivnost raste, uz 17,5% kompanija kojima je proizvodna aktivnost u padu).

U januarskoj anketi indikator koji meri nivo zaliha gotovih proizvoda ponovo je zabeležio negativnu vrednost od 9,4pp (veći broj firmi je istakao da ima nizak nivo zaliha u odnosu na optimalan nivo). U odnosu na uporedivi januar indikator je zabeležio veću vrednost što ukazuje na postepenu normalizaciju ovog pokazatelja (u prethodnom periodu, nizak nivo zaliha bio je uglavnom posledica slabe likvidnosti i/ili slabe tražnje).

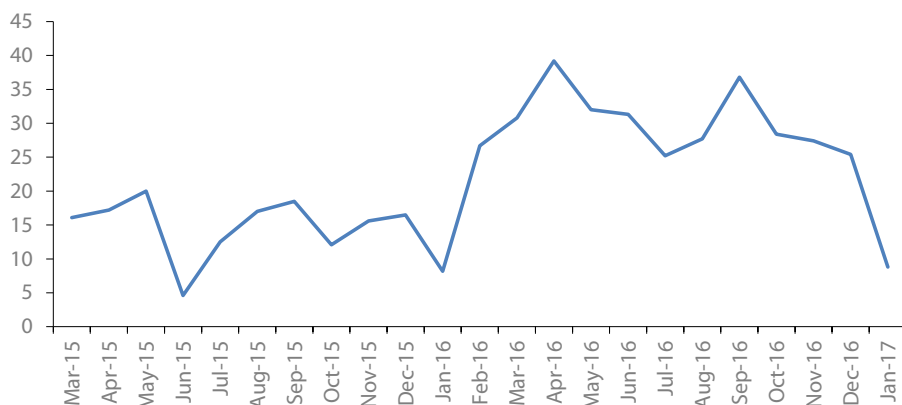
Tromesečna očekivanja kompanija domaće industrije u januaru ukazuju na usporavanje domaće tražnje, kao i na nižu očekivanu prodaju na stranom tržištu. Indikator tromesečne očekivane prodaje na domaćem tržištu u januarskoj anketi je ostvario vrednost od 18,9pp čime je zabeležen pad od 7,7pp u odnosu na decembar. Uprkos padu, u odnosu na uporedivi januar 2016. godine indikator tromesečne očekivane prodaje zabeležio je veću vrednost za 8pp.

INDIKATOR OČEKIVANE PRODAJE PREDUZEĆA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU (2006 - 2017.)

Veliki pad u januarskoj anketi zabeležio je indikator očekivane prodaje na stranom tržištu. U skladu sa tim, 14,4% anketiranih firmi planira veći izvoz (u decembru 33,1%), dok se 5,6% izjasnilo da će imati pad izvoza (u decembru 7,1%). U odnosu na uporedivi januar prošle godine, indikator je zabeležio približno istu vrednost.

INDIKATOR TROMESEČNE OČEKIVANE PRODAJE NA STRANOM TRŽIŠTU (2015 - 2017.)

U januaru je indikator koji meri proizvodne kapacitete u odnosu na ugovorenu prodaju zabeležio pogoršanje, odnosno veću vrednost u odnosu na decembar. U skladu sa tim, na pitanje kakvi su proizvodni kapaciteti u odnosu na ugovorenu prodaju.

16,4% firmi se izjasnilo da su preveliki
(u decembru 10,7%)

3,3% firmi istaklo da su premali
(u decembru 4,8%)

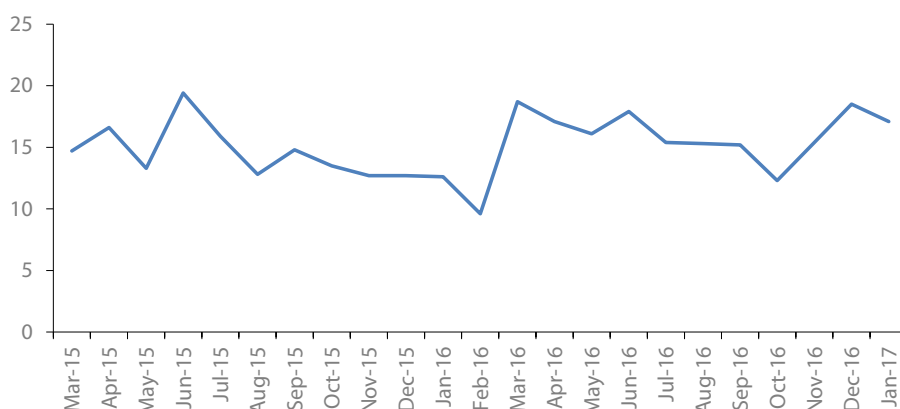
Posmatrano u odnosu na uporedivi januar prošle godine, zabeležen je bolji rezultat (tada se 20% firmi izjasnilo da ima prevelike a 2,5% da ima premale kapacitete)

Indikator inflacionih očekivanja u januaru imao je vrednost od 9,4pp čime je zabeležio blagi rast u odnosu na decembar. Indikator se od oktobra nalazi u zoni koja ukazuje na umereni nivo inflacionih očekivanja što predstavlja pozitivan signal.

U januaru je došlo do pogoršanja indikatora koji meri novo zapošljavanje. U skladu sa tim, 10,4% firmi se izjasnilo da planira da poveća broj zaposlenih u naredna tri meseca (u decembru 13,4%), uz 3,3% firmi koje planiraju smanjenje u istom periodu (u decembru 0,5%). Uprkos padu ovog indikatora, zabeležen je mnogo bolji rezultat u odnosu na uporedivi januar 2016. godine. U uporedivom januaru prošle godine ovaj Indikator je bio negativan (tada je 11,9% anketiranih firmi planiralo smanjenje broja zaposlenih uz 4,3% firmi koje su planirale rast). Ponovo je najveći optimizam po pitanju novog zapošljavanja zabeležen u segmentu velikih preduzeća – u ovoj grupi se 23,8% firmi izjasnilo da planira rast zaposlenosti u naredna tri meseca.

Kada su u pitanju najveća ograničenja u poslovanju, 41,4% kompanija istaklo je slabu tražnju (u decembru 38%), nakon čega slede niske cene proizvoda za 19,3% kompanija (u decembru 21,2%) i nedostatak kredita za 17,1% firmi (u decembru 18,5%).

FIRME KOJE SU ISTAKLE NEDOSTATAK KREDITA KAO NAJVEĆE OGRANIČENJE U POSLOVANJU (%) (2015 - 2017.)

U Tabeli br.1. dat je prikaz najvećih ograničenja u poslovanju u odnosu na veličinu preduzeća. Problemi koji dominiraju u svim segmentima i dalje su slaba tražnja i niske cene. U kategorijama mikro i velikih preduzeća najviše je izražen problem slabe tražnje. Kao i u prethodnoj anketi, mala i srednja preduzeća imaju probleme sa nedostatkom kredita.

NAJVEĆE OGRANIČENJE U POSLOVANJU PREMA VELIČINI KOMPANIJE (tabela br.1)

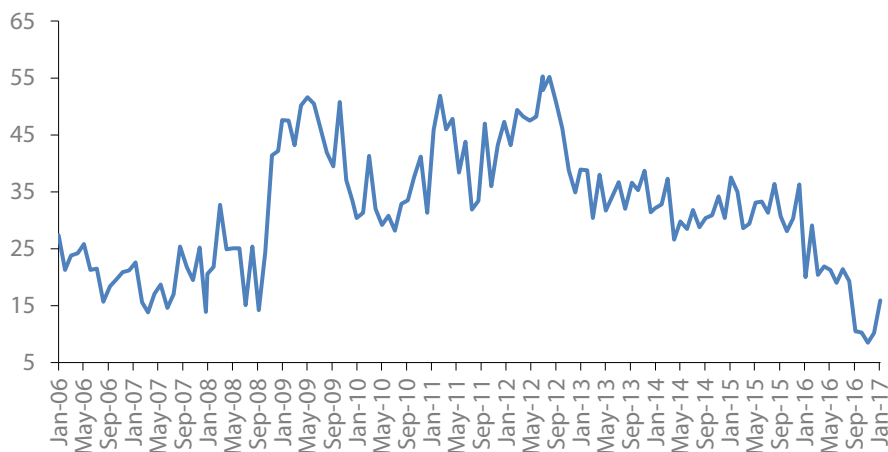
Najveće ograničenje/Veličina preduzeća	Mikro	Malo	Srednje	Veliko
Slaba tražnja	50,0	43,6	30,6	71,4
Niske cene	30,0	14,5	18,8	23,8
Nedostatak kredita	10,0	20,0	21,2	0,0
Mali kapaciteti	0,0	3,6	4,7	0,0
Nedostatak radnika	5,0	1,8	4,7	4,8
Nedostatak repromaterijala i rezervnih delova iz:				
a) domaće proizvodnje	5,0	5,5	4,7	0,0
b) uvoza	0,0	10,9	15,3	0,0

Što se tiče problema nelikvidnosti u domaćoj industriji, u januaru je došlo do pogoršanja ovog pokazatelja. U skladu sa tim, u decembru se 3,8% kompanija izjasnilo da im je nivo potraživanja previsok (u decembru 3,2%), dok se 31,7% izjasnilo da im je nivo potraživanja visok ali izdrživ (u decembru 24,6%). Naredne ankete će pokazati da li je u pitanju trenutno pogoršanje ili promena trenda kretanja ovog pokazatelja.

U januaru je indikator očekivanog rizika u poslovanju zabeležio pogoršanje, prvi put još od avgusta prošle godine. Ovaj Indikator u januaru je iznosio 15,9pp čime je ostvaren rast od 5,7pp u odnosu na decembar. Kao što se može videti sa Grafikona br.5, rizik u poslovanju značajno je povećan nakon krize 2008. godine, dok je u poslednjih godinu dana primetan trend smanjenja.

INDIKATOR OPŠTEG NIVOA RIZIKA U POSLOVANJU U NAREDNA TRI MESECA

(2016-2017.)

KONTAKT

Privredna komora Srbije
Resavska 13-15
11000 Beograd

T: (+381 11) 3300-910
F: (+381 11) 3230-949

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

#PKS
@Privrednakomora

